

(המשך מעמוד 49)

נה, אלנטטי כתמיד. אחר-כך, במהלך השיחה, הוא סיפר לי שבשעה זאת של היום הוא לובש ג'ינס ושלייקס ומ' טפל בצמחים שלו.

בומה שביט אוהב צמחי-נוי. בחצר ביתו יש לו חממה, מירפסת הבית מלאה בצמחים יפהפיים. כשציון הצלם, מבקש לצלם אותו במשתלה, הוא אומר לו: "מה, אתה מנסה להפוך אותי לנוו וולף?"

בחדר-העבודה שלו שידות עמוסות ב' ספרים. הוא מניח על הפטיפון תקליט של מוסיקה קלאסית. ציון מבקש לצלם אותו עם זוג של מטוס, אך הוא מסרב. "זוהי מצבת הזיכרון שלי", הוא אומר, "אני לא מצטלם אתה".

במשך השנתיים שבהם כיהן כיושב ראש מועצת-המנהלים של "אל-על", ירדו הפסדי החברה מ-140 מיליון דולר ל-120 מיליון. הוא ניסה ליעיל, פיטר 1800 עובדים ורצה לפטר עובדים נוספים. בומה שביט טוען כי אילו ניתנה לו רק שנה אחת נוספת, היה מצליח להעמיד את "אל-על" על הרגליים.

כשהוא עזב, הוא עשה זאת כפי ש' אפשר היה לצפות ממנו — הוא לא המתין עד תום הקדנציה שלו. הוא עזב כמחאה על כך שוועידת-העובדים עירבו את השר דויד לוי בסיכסוך בקשר לפי

לעשות דברים לא-טראט, בלי לפגוע ובלי להתנהג כמו הישראלי הגאון המ' גיע לארץ מפגרת.

בומה שביט יושב על כסאו המרווח, שבחדרו המרווח, שבביתו המרווח. עזי ציו פורחים. "12 שנים עבדתי בשביל דולר בשנה. אז לקחו לי את הדולר, ואת רואה — אני חי בשקט. לא בוער לי. אז אין לי שני דולר. זה לא הדולר שחסר לי. זה לא הדולר, זאת הנשמה".

מר שביט, מאז עזבת את "אל-על", לפני כשישה חודשים, אתה שומר עך פרופיז' נמוך. מדוע?

מכיוון שאם הייתי פותח את הפה הייתי יוצר טראומה לדורות. אני יודע את האמת על אל-על, וגם היום אני לא יכול לספור הכל. אני יכול להגיד לך עושים עוול לאל-על. אם העוול הזה נעשה במודע, אני רוצה לראות את הגבר שיקום ויגיד את זה. לדעתי אל-על סגורה, רק שהעובדים לא יודעים את זה.

האם לדעתך "אל-על" היא באמת נכס לאומי?

אני חושב שכן. אל-על היא נכס לאומי, ולא רכוש פרטי — לא של הליבליים, לא של הממשלה, ולא של העובדים, ובר' וודאי שלא של שריהתחבורה שטיפלו בה עד עכשיו בצורה כושלת.

שורבים את המקל! רצים על ריק!

בכל מקום שבו טסה אל-על ישב על זנבה העיט אוכל הנבלות.

למי אתה קורא עיט?

אני לא רוצה להיכנס לזה. לא רוצה עניין של שמות.

אתה אומר עיט אוכל נבלות, ורא רוצה להגיד למי אתה מת' כוון?

דויד ויינגרטן, החתיכת סינפנת הזה, ניסה להפיל את אל-על. והוא ולא אחר ישב בוועדת-השבת.

כיצד ניסה להפיל את "אל-על"?

היתה לו חברת-נוסיעות, שעבדה עם חברת-התעופה אברג'ין. הוא התחרה עם אל-על בטיסות ארצה. היהודי הכשר הזה, שישב בוועדת-השבת והיה בין אלה שהחליטו שאל-על לא תטוס בשבת — איפה שיכול היה לדפוק את אל-על, דפק.

מה עשתה "אל-על" בנויון?

היו התדייניות מישפטיות בין אל-על ובינו. שאלתי את שריהתחבורה איך זה שהוא מאפשר שבן-אדם כזה ייכנס לזווע' דת-השבת. "היה בסדר", הוא ענה לי. תמיד הם עונים שיהיה בסדר.

אני אומר לך: מישוה במודע מוביל את הממשלה באף! בכל מדינה מתוקנת היה שריהתחבורה מתפטר. הוא הרי יודע שעניין השבת יסגור את אל-על. הוא צריך ללכת הביתה. הוא חותם על גורדין מוות. הוא לא יכול להסכים לזה שאל-על לא תטוס בשבתות! הוא צריך להתפטר ובמר' קומו צריך למנות את אברהם שפירא כשרהתחבורה.

אתה קורא לשרהתחבורה להתפטר?

אני לא קורא לאף אחד להתפטר. אנא, בלי כותרות ראשיות מפוצצות. מי שחושב

ראיתי את התמונה כבר לפני שנתיים. ניסיתי להעביר אותה לעובדים ניסיתי להסביר להם מה עומד לקרות, אבל הם לא תפסו. לכת מפילים את האשמה על השבת, הופכים את אגודת-ישראל לקורבן. איזה שבת? איזו אגודת-ישראל? אל-על היתה צריכה להיסגר ממילא.

מדוע?

לא נתנו להבריא את העסק. מישוה מושך את הממשלה באף. איזה שליח-שטן. הם יסגרו את אל-על כדי שכל מיני צבור עים ואוכלי נבלות יאכלו את מה שישאר בשדה. לא נראה לי אחרת. לא נראה לי שאנשים בניידעת עושים בודון יד אחת ומתנכלים לאל-על. מישוה מושך אותם באף. מישוה עושה את זה בכוונה.

את יודעת שהממשלה לא השקיעה ב' אל-על אף אגורה אחת? את יודעת שה' פעם האחרונה שבה הזרימה הממשלה כסף לאל-על היתה בשנת 1959? הממשלה לא עמדה על כך שייבארו את אל-על.

הממשלה נתנה לסיאוב להתפשט. היה לה נוח. הסיאוב הזה. היא נתנה לכל מה שרק יכול היה לאכול, חתיכה מבשרה של אל-על. מדיניות השמים הפתוחים, טיסות השבר המיניות, כל אחד שיהיה לו מטוס משנת תרפ"ו יכול היה לבוא לישראל מתי שהוא רוצה. בעונת התיי' רות, ואחר-כך להסתלק. הצ'רטרס האלה היו כמו קרציות על גבה של אל-על.

הם מצצו את דמה.

בכל מדינה מתוקנת מוקבד שחשמיים פתוחים לכל.

בכל מדינה כן. בארצות מפותחות. שה' כלכלה שלהן מבוססת. אבל לא במדינה

שהחברה שיש בה רכוש וצידוד בסכום של קרוב ל-500 מיליון דולר יכולה לפעול רק ארבעה ימים בשבוע — לא יכול להיות שריהתחבורה, ושלא יגידו לי שמ' דובר רק בשבת. אנחנו לא טסים לעמאן או לקפריסין. אנחנו טסים לארצות-הברית ולאירופה וצריך יום קודם, וצריך יום אחר-כך.

לחזיק ציוד שכל יהידה שלו עולה 70 מיליון דולר, מבלי להוציא ממנו את המיץ, ולא חשוב אם זה מחשב, מחרטה

בכל מדינה מתוקנת, חתוכת הטינוכת הזה, ניסה להפיל את "אל-על".

נעת הוא ישב בוועדת השבת

דויד ויינגרטן, חתיכת הטינוכת הזה, ניסה להפיל את "אל-על".

נעת הוא ישב בוועדת השבת

בכל מדינה מתוקנת, חתוכת הטינוכת הזה, ניסה להפיל את "אל-על".

או מטוס — זה בלתי-אפשרי. בתנאי התחרות הבינלאומית שיש היום בשטח התעופה, אם לא מוציאים את המיץ ויכ' יום שעשה-שלה, אייבאשר להרוויח כסף. המצב קשה. אני יהודי שהיה בעד חוק השבת ונגד גישוואן אורחיים, כדי למנוע פיצול בעם. ואני אומר שהמצב קשה. דחפו אותי לפינה השניה, הגנימו אותי לכל אורך הדרך. כעת אני אעמוד על כך שתגיע לארץ יהדות קונסרבטיבית ורפורמית. כל הזמן הייתי נגד, כדי למנוע פיצול. כעת אני זקוק ליהדות הזאת בש' ביל האיוון.

איזה סוג של נוסעים תפסיד "אל-על" אם לא תטוס בשבת?

באמת ובשבעה, 90% מהנוסעים בשבת לא היו ישראלים. הישראלים אוהבים את סוף-השבוע בפאריס או בלונדון. לא ב' מטוס. הנוסעים של שבת הם תיירים. שבת היא יום גידול בשביל התיירות. התיירים אהבו לטוס משבת עד שבת, כך היה להם שבת-ראשון על חשבון ה' חופש, ובסך הכל הפסידו חמישה ימי עבודה.

שרהתיירות אומר שקדוש למלא הס' כמים קואליציוניים. אז שיהיה שריהק'ר אליציה, שלא יהיה שריהתיירות!

אם קדוש למלא הסכמים קואליציוניים, אז על אחת כמה וכמה קדוש למלא אחר הסכמים עם ע'ישראל, הסכמים שהאדון שריר לא ממלא אותם. אני, כליב'רל, שלחתי את שריר לממשלה, כדי שיסגור לי את אל-על בשבת? את שפירא שלחו כדי לסגור את אל-על. אבל אני לא שלחתי את שפירא — שלחתי את שריר.

"אל-על" היא חברת תעופה לאומית...

אל-על היא חברת-תעופה פרטית. זה' הקואופרטיב הכי גדול בעולם. לשהייתי באל-על ניסיתי להסביר את זה לעובדי. אמרתי להם שצריך לדעת להסתדר לבד. כעת אני שומע צדקנים שאומרים שה' חברה תיהרס. בגין זרק להם בפנים: אל תשבתו, תעבדו שלוש שנים בלי אף שביתה, ואל-על לא תפסיד כסף.

אפשר היה לחסוך בכספי החברה, אבל, הממשלה שוברת את הכלי והיין נשפר, והצדקנות, והדיבורים על כפייה דתית — איזה מן סיפור זה! היה צריך לעשות לפני שנה את מה שמנסים לעשות היום, דקה לפני הסוף. היה צריך ללכת על חיסכון, אבל העובדים סירסו את ההנהלה.

נראה אותם עכשיו, גיבורים במילים. אילו היו עושים את מה שצריך היה לעשות אז, היה אפשר לצאת לציבור ולמכור מנ' יות של אל-על. אבל פיתאום היה מי ש' בדק, ועשר שניות אחרי 12 בלילה, אחרי שהחליטו לסגור את אל-על, הם מנסים להציל. זה לא ילך מהיום למחר.

יש לנו נסיון בפירות, עם ארליך. הוא כבר פירק פעם אחת. כעת נראה את הבלודזורים גומרים עם השאריות של אל-על, כמו שגמרו בימית.

האם לדעתך צריך למכור את "אל-על" והפוך אותה לחברה פרטית?

למכור למי? מי רוצה לקנות את אל-על? אל-על זה לא רק מטוסים. זו מערכת שלמה.

אם כך אתה מתנגד למכירת "אל-על"?

אני הייתי מציע לממשלה שהיא תתן אותה לעובדים. הם הרי תמיד לימדו את ההנהלה איך לנהל את החברה, או שיקחו את אל-על, שיקנו את אל-על בפיצויים שהם יפבלו, ובה נסגור את העניין.

יש המוטינים שהממשלה מר' בינה לכן שגא תהיה ברירה אלא למכור את "אל-על" לגורמים פרי' מיים. הגורמים הפרטיים זורמים ל' ממשלה סכום של 600 מיליון דר' דר, שהממשלה תזרים לשוק ותש' תמש בו לצורך הכחירות הכאות.

המתוככים, שיהיו כמובן אנשי לדי כוד, יזכו גם הם בנתח לא קטן של העוונה.

מי שאמר את זה לא מבין בכלל. איזו חברה תשלם 600 מיליון דולר בשביל אל-על? אל-על שווה רק 500 מיליון דולר. חזייבת שווה. מיליון. היא חייבת יותר ממה שהוא שווה. יש לה קרוב ל-200 מיליון דולר לשלם רק לעובדים. היא חייבת כסף לעשר השנים הבאות על מטו' סים. אני לבד חתמתי על 80 מיליון דולר הלוואות.

לכן אני אומר לממשלה: אל תשלמו פיצויים. תנו את אל-על לעובדים, ואז שיקומו אלה שאמרו להנהלה איך לנהל את העסק, וינהלו. נראה איתם! כיצד אתה רואה את התס'

מרואיין שביט ואשתו, אני לא ישנתי שנתיים!

טורי 15 מהנדסי-טיס. היום אומר שביט, שזו היתה דריסת הרגל הראשונה של הממשלה ב, "אל-על". כעת יכולה הממ' שלה להרשות לעצמה לא להרשות הפ' עלת, "אל-על" בשבתות.

הוא מדבר בלהט. הדברים כואבים לו באמת.

בומה שביט יצא מפעילות ציבורית. הוא נטל חופשה קצרה, ואחר-כך חזר לעסקיו הפרטיים. הוא כמעט שאינו מתעסק בבית-החרושת לתווים. לדב' ריו, אביו ואחיו דואגים לעסק. כשאני שואלת אותו כיצד, כיושב-ראש התאחד' דות-התעשיינים הירשה לעצמו להיות גם יבואן של תנורים, הוא מתרחק ואומר: "זהו עוד סיפור שהמציאה העיתונות. מעולם לא ייבאתי אמילו תנור אחד.

אנשים פשוט לא מאמינים שאפשר ליצר בארץ דברים יפים ואמינים".

כעת הוא עוסק בהקמת פרויקטים חקלאיים בארץ, בארצות-הברית ובמ' ריים. הוא מספר כי יש לו שותף מצרי, והוא עוסק ביבוא ויצוא של יעט כטורי. כי לא קל לנהל עסקים עם המצרים, אך טוען כי עסקים מעולם לא היו דבר קל. הוא טוען שמי שסבור כי מצריים היא כמו צרפת או כמו אנגליה, טועה.

מצריים היא כמו מצריים. צריך לעבוד איתה לא-טראט ובסבלנות. מיסחר הוא עסק של אמון, ולוקח זמן עד שרוכ' שים את האמון הזה.

הוא טוען שהישראלים עוץ-רים ליצירת האמון. הם רוצים הכל ציק-ציק, ובמצריים זה לא הולך. צריך